

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

*За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність
їх автори.*

УДК 37.09

Рубцова Світлана Вячеславівна,

докторка філософії, доцентка,
завідувачка кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету

будівництва і архітектури;

Петрова Тетяна Ігорівна,

кандидатка педагогічних наук, доцентка,
професорка кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету

будівництва і архітектури;

Паніна Олена Віталіївна,

доцентка,
доцентка кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету

будівництва і архітектури;

Беринда Олена Віталіївна,

здобувачка вищої освіти навчальної групи МБГм-24-1
Київського національного університету
будівництва і архітектури

ОСНОВНІ ВИДИ РОБОТИ З АНГЛОМОВНОЮ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ СТУДЕНТІВ СТАРШИХ КУРСІВ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

У процесі навчання англійської мови студентів старших курсів закладів вищої освіти технічного спрямування особливе значення має набуття і вдосконалення мовленнєвих компетентностей, які вони у подальшому використовуватимуть у своїй практичній професійній діяльності, та науково-дослідній роботі. До відповідних компетентностей належить уміння розпізнавати науковий стиль англійської мови, знання його характерних особливостей та способів перекладу, а також навички аналізу, перекладу та анутовання оригінальних наукових статей та інших матеріалів за фаховою тематикою, засвоєння певного обсягу загальнонаукової, галузевої та спеціалізованої термінологічної лексики [4].

Ці знання і уміння базуються на інформації про досягнення світової науково-технологічної думки, яку студентам необхідно опанувати. Джерелами такої інформації є підручники, наукові журнали, довідники, збірники статей, каталоги, проспекти, нормативи, специфікації, проектна документація, рекламні матеріали, а також матеріали науково-практичних конференцій, наукометричні бази даних [1]. Робота з фаховими англійськими

виданнями охоплює різні види діяльності залежно від мети, яку ставить перед студентом викладач. Це може бути підбір матеріалу для наукової (дипломної) роботи студента, патентний пошук, ознайомлення з оригіналом фахової статті, аналіз основних напрямів розвитку певної галузі науки, вивчення інструкції до нового приладу іноземного виробництва тощо. Залежно від конкретних цілей і практичної цінності науково-технічної інформації здійснюється різна робота з опрацювання відповідних інформаційних джерел [2].

Основними видами роботи з іноземними друкованими або електронними виданнями є: науково-технічний переклад; анутовання / реферування; укладання оглядів за певною тематикою або бібліографічних описів.

Основний вид перекладу під час роботи над науково-технічними текстами - це адекватний переклад, хоча можливі й елементи дослівного перекладу. Адекватний переклад точно передає зміст оригіналу, зберігаючи його цілісність і стилістичні особливості. Дослівний переклад застосовують, коли у рідній мові є відповідний варіант синтаксичної конструкції, який дозволяє зберегти структуру та порядок слів іншомовного речення. Якість перекладу залежить як від знання мови, так і від фахових знань студентів [6].

Ще одним видом роботи з англійськими фаховими текстами є анутовання - спеціальний вид мовної діяльності, пов'язаний з читанням і письмом [3]. Аналізуючи та перекладаючи оригінальний науковий текст за фахом, створюють новий англійський текст, тобто анотацію, де стисло передають основний зміст і найважливіші положення вихідного документа. Анотація має інформаційний, довідковий характер, лаконічно розкриває тематику першоджерела в узагальненому вигляді та носить описовий характер. Текст анотації повинен бути науково грамотним, точним і не відображати суб'єктивних поглядів автора. Оволодіння навичками анутовання студентами закладів вищої освіти технічного спрямування передбачає уміння аналізувати і узагальнювати сучасний науковий матеріал [4].

Поряд з анутованням тексту мовою оригіналу існує так званий анотаційний переклад - вид технічного перекладу, пов'язаний із складанням анотації мовою перекладу, тобто рідною мовою [5]. Написання анотаційного перекладу передбачає аналіз оригінального документа, визначення основних положень і ключових питань із подальшим формулюванням речень мовою перекладу. Основна мета - надати коротку характеристику оригіналу рідною мовою, при цьому стиль анотаційного перекладу може бути вільним. Анутовання є найпоширенішою письмовою формою отримання інформації, що дозволяє швидко відібрати саме ту інформацію, яка необхідна фахівцю.

В умовах глобальних інтеграційних процесів, частиною яких є розвиток і поглиблення міжнародних наукових і ділових контактів, професійне спілкування іноземною мовою - як усне, так і письмове - допомагає особистості розвиватися, підвищувати свій загальний інтелектуальний рівень і є невід'ємною складовою діяльності, а також обов'язковою передумовою успішної професійної кар'єри майбутнього фахівця [1].

Подальші наукові розвідки вбачаємо в дослідженні питань етичності використання сервісів штучного інтелекту в вищезазначених видах робіт студентами з можливістю додавати штучний інтелект як співавтора роботи з метою дотримання академічної доброчесності.

Список використаних джерел

1. Коваленко А.Я. Науково-технічний переклад. – Тернопіль: Лібра Terra, 2010. – 232 с.
2. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. – Вінниця: Нова Книга, 2004. – 576 с.
3. Коваленко А.Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. – Київ: ІНКOS, 2002. – 320 с.
4. Паніна О.В. Основні види роботи з науково-технічною літературою. Анотаційний і реферативний переклад. – Містобудування та територіальне планування: наук.-техн. збірник – Київ: КНУБА, 2014. – № 53. – С. 383-386.
5. Полюжин М.М., Максимчук Н.М., Омельченко Л.Ф. Теорія і практика перекладу з англійської мови на українську. – Київ: НМК ВО, 1991. – 96 с.
6. Ятель Г.П., Князевський Б.М., Кузик Ф.К. Англійська мова, поглиблений курс для студентів технічних вузів. – Київ: Вища школа, 1995. – 254 с.

УДК 378.635

***Руденко Микола Васильович,**
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної освіти,
Київський національний університет
будівництва і архітектури, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕМПІРИЧНИХ МЕТОДІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Питання діагностики вихідних результатів освітнього процесу є предметом широких дискусій на глобальному рівні науковців не лише з України, а й з інших країн. Значний вклад у дослідження теоретичних та методологічних питань педагогічного тестування зробили вітчизняні та

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА БІОСФЕРОСМІСНОСТІ.....	366
<i>Предун Костянтин Миронович, Почка Ольга Богданівна, Кушнір Олексій Костянтинович</i>	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЩОДО ОБЛІКУ ЕНЕРГОНОСІЇВ У ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ НА ОСНОВІ ПОСТУЛАТІВ СУЧАСНОГО КОНЦЕПТУ «ENVIRONMENTAL ECONOMICS».....	369
<i>Пригодій Микола Анатолійович</i>	
ЦИФРОВІ ОСВІТНІ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ.....	373
<i>Пристайло Микола Олексійович, Балака Максим Миколайович, Делембовський Максим Михайлович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ В ГАЛУЗІ ЗНАНЬ G «ІНЖЕНЕРІЯ, ВИРОБНИЦТВО ТА БУДІВНИЦТВО».....	377
<i>Пятничук Тетяна Володимирівна</i>	
АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЕКООРІЄНТОВАНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ БУДІВЕЛЬНИКІВ.....	378
<i>Рашківський Володимир Павлович, Молодід Олександр Станіславович, Дем'яненко Роман Анатолійович</i>	
РОЗВИТОК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ФАХІВЦІВ У БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ.....	382
<i>Рослицький Ігор Олексійович, Начинкін Владислав Анатолійович</i>	
ПЕРЕВАГИ ЗАНЯТЬ ВОРКАУТОМ: ВПЛИВ НА ФІЗИЧНИЙ СТАН І ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ.....	386
<i>Рубцова Світлана Вячеславівна, Петрова Тетяна Ігорівна, Паніна Олена Віталіївна, Беринда Олена Віталіївна</i>	
ОСНОВНІ ВИДИ РОБОТИ З АНГЛОМОВНОЮ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЮ ЛІТЕРАТУРОЮ СТУДЕНТІВ СТАРШИХ КУРСІВ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ.....	389
<i>Руденко Микола Васильович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕМПІРИЧНИХ МЕТОДІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	391

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net